

TOSEPTA - TRACTATE HAGIGA 2:1

תוספתא מסכת חגיגה פרק ב:א

1	Not expounded are the laws of illicit sexual relations by three (people together),	א	אין דורשין בעריות בשלשה
2	but may be expounded by two.	ב	אבל דורשין בשנים
3	[Nor] the Work of Creation by two,	ג	[ולא] במעשה בראשית בשנים
4	but may be expounded by one.	ד	אבל דורשין ביחיד
5	Nor the Chariot by one alone,	ה	ולא במרכבה ביחיד
6	unless he was wise and understood on his own accord.	ו	א"כ היה חכם מבין מדעתו
7	A story of R. Johanan b. Zakkai,	ז	מעשה ברבן יוחנן בן זכאי
8	who was riding upon a donkey,	ח	שהיה רוכב על החמור
9	when R. Eleazar b. Arakh,	ט	והיה רבי אלעזר בן ערך
10	who was driving a donkey behind him.	י	מחמר אחריו
11	He said to him,	יא	אמר לו
12	"Rabbi, teach me one section of the work of the chariot."	יב	רבי שנה פרק אחד במעשה מרכבה
13	He said to him,	יג	אמר לו
14	"Have I not said to you from the beginning	יד	לא כן אמרתי לך מתחלה
15	that they do not teach the chariot with one person,	טו	שאין שונית במרכבה ביחיד
16	unless he is a sage able to understand on his own accord?"	טז	אלא אם כן היה חכם מבין מדעתו
17	He said to him, "Let me now discuss before you."	יז	אמר לו מעתה ארצה לפניך
18	He said to him, "Speak on."	יח	אמר לו אמור
19	R. Eleazar b. Arakh began	יט	פתח רבי אלעזר בן ערך
20	and expounded concerning the works of the chariot.	כ	ודרש במעשה מרכבה
21	R. Johanan b. Zakkai got down from his donkey	כא	ירד רבי יוחנן בן זכאי מן החמור
22	and wrapped himself in his <i>tallith</i> .	כב	ונתעטף בטליתו
23	The two sat down on a stone underneath the olive tree	כג	וישבו שניהם על גבי אבן תחת הזית
24	and he discussed before him.	כד	והרצה לפניו
25	He stood up and kissed him on the head and said,	כה	עמד ונשקו ואמר
26	"Blessed is the Lord God of Israel	כו	ברוך ה' אלהי ישראל
27	who has given a son to Abraham our father	כז	אשר נתן בן לאברהם אבינו
28	who knows how to understand	כח	שיודע להבין
29	and to expound the glory of his Father in Heaven.	כט	ולדרוש בכבוד אביו שבשמים
30	Some expound well and do not perform well,	ל	יש נאה דורש ואין נאה מקיים
31	perform well and do not expound well.	לא	נאה מקיים ואין נאה דורש
32	Eleazar b. Arakh expounds well and performs well.	לב	[אלעזר בן ערך] נאה דורש ונאה מקיים
33	Blessed are you Abraham our father	לג	אשריך [אברהם] אבינו

34 that Eleazar b. Arakh has come forth from your loins,
 35 who knows how to understand
 36 and expound the glory of his Father in Heaven.

לד שאלעזר בן ערך יצא מחלצין
 לה [שיודע להבין
 לו ולדרוש בכבוד אביו שבשמים]:

TOSEPHTA - TRACTATE HAGIGA 2:2

תוספתא מסכת חגיגה פרק ב:ב

1 R. Jose b. R. Judah says,
 2 R. Joshua discussed before R. Johanan b. Zakkai,
 3 R. Akiba discussed before R. Joshua,
 4 Hananiah b. Hahinai discussed before R. Akiba.

א רבי יוסי ברבי יהודה אומר
 ב רבי יהושע הרצה לפני רבן יוחנן בן זכאי
 ג רבי עקיבא הרצה לפני רבי יהושע
 ד חנניא בן חכנאי הרצה לפני רבי עקיבא:

TOSEPHTA - TRACTATE HAGIGA 2:3

תוספתא מסכת חגיגה פרק ב:ג

1 Four entered the *pardes*.
 2 One gazed and perished,
 3 one gazed and was smitten,
 4 one gazed and cut the shoots,
 5 and one went up in peace and came down in peace.
 6 Ben Azzai gazed and perished.
 7 Concerning him Scripture states,
 8 "Precious in the sight of the Lord is the death of His saints
 (Ps 116:15)."
 9 Ben Zoma gazed and was smitten.
 10 Concerning him Scripture states,
 11 "If you have found honey, eat only enough [etc.] (Prov
 25:16)."
 12 Elisha gazed and cut the shoots.
 13 Concerning him Scripture states,
 14 "Let not your flesh into sin etc. (Eccl 5:5)."

א ארבעה נכנסו לפרדס
 ב אחד הציץ ומת
 ג אחד הציץ ונפגע
 ד אחד הציץ וקיץץ בנטיעות
 ה ואחד עלה בשלום וירד בשלום
 ו בן עזאי הציץ ומת
 ז עליו הכתוב אומר
 ח יקר בעיני ה' המותה לחסידיו
 ט בן זומא הציץ ונפגע
 י עליו הכתוב אומר
 יא דבש מצאת אכול דייך [וגו']
 יב אלישע הציץ וקיץץ בנטיעות
 יג עליו הכתוב אומר
 יד אל תתן את פיך לחטיא את בשרך וגו'

1	R. Akiba went up in peace and came down in peace.	א	רבי עקיבא עלה בשלום וירד בשלום
2	Concerning him scripture states,	ב	עליו הכתוב אומר
3	“Draw me after you [etc.] (Cant. 1:4).”	ג	משכני אחריך נרוצה [וגו']

1	They employed a parable.	א	משלו משל
2	To what may this be compared?	ב	למה הדבר דומה
3	To the <i>pardes</i> of a king	ג	לפרדס של מלך
4	with an upper chamber built above it.	ד	ועלייה בנוייה על גביו
5	What should a man do?	ה	מה עליו [על אדם]
6	He should gaze,	ו	להציץ
7 ^a	only he should not feed [his eyes] from it.	א-ז	ובלבד שלא יזין [את עיניו] ממנו:
7 ^b	only he should not move [his eyes] from it.	ב-ז	ובלבד שלא יזוז [את עיניו] ממנו:
8	They employed another parable:	ח	ועוד משלו משל
9	To what may this be compared?	ט	למה הדבר דומה
10	To a highway that passes between two roads,	י	[לאיסתרא] העוברת בין שני דרכים
11	one of fire and one of snow.	יא	אחד של אור ואחד של שלג
12	He who turns aside this way is scorched by fire.	יב	הטה לכאן נכוה [באור]
13	He who turns aside that way is scorched by snow.	יג	הטה לכאן נכוה משלג
14	What should a man do?	יד	מה עליו על אדם
15	Let him walk in the middle only,	טו	להלך באמצע
16	Only let him not turn aside,	טז	ובלבד שלא יהא נוטה
17	neither this way nor that way.	יז	לא לכאן ולא לכאן:

1	A story concerning R. Joshua who was walking on a highway,	א	מעשה ברבי יהושע שהיה מהלך באסתרטא
2	and Ben Zoma was coming toward him.	ב	והיה בן זומא בא כנגדו
3	When he reached him, he did not greet him.	ג	הגיע אצלו ולא נתן לו שלום
4	He said to him, “From whence Ben Zoma?”	ד	אמר לו [מאין ולאן] בן זומא
5	He said to him, "I was looking upon creation,	ה	אמר לו צופה הייתי במעשה בראשית
6	and between the upper waters and the nether waters,	ו	ואין בין מים העליונים למים התחתונים
7	there is not even a hand breadth [of distance],	ז	אפילו טפח
8	for it says,	ח	שנאמר
9	“God’s Spirit hovered upon the face of the waters (Gen 1:2).”	ט	ורוח אלהים מרחפת על פני המים
10	And it says,	י	ואומר
11	“an eagle that stirs up its nest, etc. (Deut. 32:11).”	יא	כנשר יעיר קינו [וגו']
12	Just as this eagle flutters above its nest,	יב	מה נשר זה טס על גבי קינו

13	touching and not touching,	נוגע ואינו נוגע	יג
14	so too there is no more space between the upper waters	כך אין בין מים העליונים למים התחתונים	יד
15	more than a hand breadth.	אפילו טפח	טו
16	Said R. Yehoshu'a to his disciples:	אמר להם רבי יהושע לתלמידיו	טז
17	Ben Zoma already is on the outside.	כבר בן זומא מבחוץ	יז
18	It was not many days before Ben Zoma departed.	לא היו ימים מועטים עד שנסתלק בן זומא:	יח

TOSEPHTA - TRACTATE HAGIGA 2:7

תוספתא מסכת חגיגה פרק ב:ז

1	Whoever reflects upon four things	כל המסתכל בארבעה דברים	א
2	would have been better off had he not been born:	ראוי לו [כאלו לא] בא לעולם	ב
3	What is above, what is below, what is	מה למעלה מה למטה	ג
4	before, and what is behind.	מה לפניו ומה לאחור	ד
5	One might think before the creation;	[יכול] קודם למעשה בראשית	ה
6	therefore Scripture says,	תלמוד לומר	ו
7	“From the day that God created man upon the earth (Deut 4:32).”	למן היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ	ז
8	One might think, before the orders of the seasons were created;	יכול עד שלא נבראו סדרי תקופות	ח
9	therefore Scripture says,	תלמוד לומר	ט
10	“And from one end of the heavens to the other (Deut 4:32).”	ולמקצה השמים ועד קצה השמים	י
11	For what purpose does Scripture say,	מה תלמוד לומר	יא
12	“From the day that God created man upon the earth?”	למן היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ	יב
13	From the day that God created man upon the earth, you expound;	מן היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ	יג
14	and you do not expound	אתה דורש ואי אתה דורש	יד
15	what is above, and what below,	מה למעלה מה למטה	טו
16	what was, and what is going to be.	מה היה ומה עתיד להיות:	טז